

pm

OMVÄRLDSBEVAKNING

INLEDNING

En samlad omvärldsbevakning för utbildningsförvaltningen påbörjades under åren 2003/2004. Eftersom det är ett arbete som kräver många personers insatser och kompetens är denna pm en kollektiv produkt. Ambitionen har varit att minst årsvis komplettera, redigera och uppdatera händelser som kan tänkas påverka utbildningsväsendet i Stockholm. Denna pm är uppdaterad i februari 2007.

INNEHÅLL

1. En ny skollag
2. Utbildning av lärare och skolledare
3. Mångfald av skolor med hög kvalitet
4. Trygghet och studiero
5. Förbättrade kunskaper i matematik och naturvetenskap
6. Förbättrad skolgång för funktionshindrade elever
7. Förskolan
8. Ökad samverkan mellan grund- och gymnasieskolan
9. Gymnasieskolan
10. Vuxenutbildningen
11. Myndighetsstrukturen inom utbildningsområdet
- 11A Ungdomsskolan
- 11B Vuxenutbildningen
12. Krav på tillgänglighetsåtgärder
13. Intagning till högskolan
14. Aktuell forskning och forskningsfrågor
15. Internationalisering
16. Nya bestämmelser för internationella skolor och mottagande i skolan av diplomatelever.
17. Befolkningsutveckling

1. EN NY SKOLLAG

Förslag till ny skollag kommer våren 2008. Skolministern har aviserat att minst hälften av de 500 paragraferna, framtagna av förra regeringen, måste omarbetas.

Skolverkets tillsynsansvar även för offentliga huvudmän skall lagregleras. Skolverket skall ges rätt att förelägga en huvudman att åtgärda fel och brister samt att förena föreläggandet med vite.

2. UTBILDNING AV LÄRARE OCH SKOLLEDARE, FOKUS PÅ STÄRKT LÄRARKOMPETENS OCH SKOLLEDARSKAP.

Den kvalificerade fortbildningen för lärare behöver förstärkas. Lärare skall få utvecklas i sitt yrke. Det är angeläget att lärares fortbildning fokuseras på områden som är viktiga för att öka verksamheternas kvalitet och för elevernas möjligheter att prestera goda resultat, exempelvis inom matematik samt läs- och skrivutveckling. Ambitionen är att svenska elevers resultat skall vara världsledande i internationell jämförelse. Fortbildningen av lärare i matematik och naturvetenskap utgör en prioriterad del av den satsning på lärarfortbildning som regeringen aviserar för de närmaste åren.

För att stärka lärares möjligheter till kvalificerad fortbildning och fördjupning samt möjlighet till forskning och deltagande i forskarutbildning inleds en omfattande satsning läsåret 2007/08. Inledningsvis beräknas denna omfatta 700 mnkr för att sedan öka. Beslut tas första kvartalet 2007.

AUKTORISATIONSSYSTEM FÖR LÄRARE

Ett statligt sanktionerat auktorisationssystem för lärare ska införas i syfte att främja förskolans, förskoleklassens, fritidshemmets, skolans och vuxenutbildningens utveckling. Jörgen Ullenhag har utnämnts till ny utredare. Utredningen får därmed en förändrad inriktning genom att redovisningen direkt skall omfatta ett förslag till hur ett system för auktorisation av lärare bör utformas. Redovisningen skall dessutom innehålla förslag om hur ett sådant system skall genomföras och följas upp.

ALLA REKTORER FÅR TILLGÅNG TILL STATLIG REKTORSUTBILDNING

Det är viktigt att varje rektor ges goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Rektorsutbildningen spelar härvid en viktig roll. En stärkt rektorsutbildning med en högre grad av akademiskt innehåll bör tillskapas. Det är ytterst angeläget att alla rektorer genomgår statlig rektorsutbildning. Dagens rektorsutbildning är underdimensionerad och många rektorer står i kö för att genomgå utbildningen. Från och med 2008 avses avsätta medel till rektorsutbildningen fördubblas från dagens ca 50 mnkr till 100 mnkr. I likhet med vad som gäller för lärare är det viktigt att det i skollagen tydliggörs vilken kompetens en rektor bör ha. Behörighetsregler för rektorer skall ses över.

3 MÅNGFALD AV SKOLOR MED HÖG KVALITET

FRISTÅENDE SKOLOR

Kommuner måste ge fristående huvudmän samma förutsättningar som den egna verksamheten och plan- och byggregler skall inte användas på ett sådant sätt att de otillbörligt skyddar den egna verksamheten och hindrar godkända enskilda verksamheter att få tag på lämpliga lokaler. Det är viktigt att en ansökan om att få starta en fristående skola prövas på objektiva grunder. Skolverket har den kompetens som är nödvändig för att göra en sådan bedömning.

Utredningen "Offentliga bidrag till fristående skolor", med syfte att stoppa vinstdrivande friskolor, återkallas. En utredning, med syfte att se över villkoren mellan skolor med olika huvudmän, ska tillsättas.

För att fristående skolor skall få fullgoda förutsättningar att driva sin verksamhet behöver också kommunernas beräkningsunderlag för ersättning till fristående skolor bli mer enhetligt och transparent. Det är viktigt att momsreglerna tillämpas så att fristående skolor inte missgynnas. Fristående skolor bör ges möjlighet att genom förvaltningsbesvär överklaga kommunernas beslut om ersättning (bet. 2005/06: UbU 13, rskr. 2005/06:420).

ÖKAD FRIHET FÖR SKOLOR MED KOMMUNAL HUVUDMAN

Även kommunala skolor skall få möjlighet till ökad självständighet. I dag finns möjlighet att bilda s.k. kommunala friskolor genom att en kommun väljer att bilda en särskild nämnd för den aktuella skolan. En sådan skola har större möjlighet att själv bestämma hur organisation, personal och resursfördelning skall se ut vilket kan ge positiva effekter för verksamhetens kvalitet. Denna typ av verksamhet skall uppmuntras.

Det bör även bli lättare för kommunala skolor att inrätta olika former av profilklasser.

4. TRYGGHET OCH STUDIERO

10 mnkr per år kommer att avsättas i form av forskningsanpassade åtgärdsprogram mot alla former av kränkande behandling, så som diskriminering i form av trakasserier och mobbning. Lärarnas disciplinära befogenheter ska ökas och förtydligas (skollag 2008).

Skolan har en viktig uppgift att fylla både genom att förebygga ohälsa bland alla barn och ungdomar och genom att stödja enskilda elever i behov av särskilt stöd. Samverkan mellan skolan och myndigheter inom det sociala och det polisiära området i ärenden som rör barn i behov av särskilt stöd är betydelsefull.

Tidiga, adekvata och samordnade insatser bör bidra till en förbättring av elevers lärande, hälsa och trygghet samt förebygga mer kostsamma insatser i ett senare skede. 50 mnkr avsätts 2007 och man beräknar att 50 mnkr avsätts för 2008.

5 FÖRBÄTTRADE KUNSKAPER I MATEMATIK OCH NATURVETENSKAP

En del av de 100 mnkr som budgeterats till implementeringen av gymnasiereformen kommer att tillfalla matematiken. Stöd kommer att ges till kommunernas kompetens-

utveckling av lärare i matematik för att stärka undervisningen samt genomföra informations- och utvecklingsinsatser i matematik.

TYDLIGARE, FÄRRE OCH TIDIGARE MÅL FÖR GRUNDSKOLAN

I början av 2006 kom direktiv om att se över grundskolans mål- och uppföljningssystem. En särskild utredare ser över hur mål- och uppföljningssystemen för grundskolan och motsvarande skolformer kan stärkas och utvecklas för att utveckla kvaliteten i utbildningen. Avsikten med översynen är att bidra till ökad måluppfyllelse; fler elever ges förutsättningar att klara skolan genom att målen blir färre och tydligare. Utredaren ska också pröva behovet av nationella mål i lägre årskurser. Utredningen är förlängd.

6. FÖRBÄTTRAD SKOLGÅNG FÖR FUNKTIONSHINDRADE ELEVER

Varje elev, oavsett förutsättningar, har rätt till en bra skola där eleverna kan trivas och utvecklas. Detta skall vara styrande för kommunernas och skolornas utformning av undervisningen. Elever med funktionshinder måste dessutom ha rätt till pedagogiska hjälpmedel i skolan, t.ex. inlästa böcker eller datorer.

För elever med dövhet, hörselskada, dövblindhet, synskada med ytterligare funktionshinder eller grav tal- och språkstörning skall det finnas möjlighet att gå i en statlig specialskola. Ekeskolan och Hällsboskolan som statliga specialskolor ska återetableras. Förslag till nödvändiga lagändringar och nödvändiga åtgärder med anledning av ovanstående bedömningar kommer.

7. FÖRSKOLAN FÅR ÖKAT PEDAGOGISKT INSLAG

Förskolan skall ge tidig pedagogisk stimulans för barns språkliga och matematiska utveckling samt grund för en god skolstart. Förskolan skall ge barnen grunder för att senare kunna läsa, räkna och skriva samt lägga grunden för goda kunskapsresultat.

Sättet att uppnå förskolans pedagogiska mål skall vara flexibelt. Det pedagogiska inslaget och likvärdigheten i pedagogisk stimulans i förskolan skall dock öka, kvaliteten skall förbättras och barnets språkliga utveckling skall gynnas. Tillgången till förskollärare i verksamheten är väsentlig.

ÖPPEN FÖRSKOLA

Verksamheten i öppen förskola erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet och tillgodoser vuxnas behov av kontakter med andra vuxna samt social service. Det är viktigt att bevara och utveckla den öppna förskolan och den betydelse den har för barn, föräldrar och familjedaghem.

8. ÖKAD SAMVERKAN MELLAN GRUND- OCH GYMNASIESKOLAN

I en tid då arbets- och studiemöjligheter blir alltmer omfattande och komplexa har studie- och yrkesvägledaren en betydelsefull uppgift att lotsa eleverna rätt. En studie- och yrkesvägledare måste ha aktuell kunskap och hålla sig à jour med förändringar inom utbildningsväsendet och arbetsmarknadens behov. Därför är det nödvändigt att vägledaren har en god utbildning och får kontinuerlig kompetensutveckling.

SKOLVERKSRAPPORT OM VÄGLEDNINGEN PÅ GRUNDSKOLAN

Vid en utvärdering 2005 konstaterade Skolverket att vägledningen inte lever upp till kraven i läroplanen. Bland annat saknade en stor del av vägledarna rätt utbildning och kommunernas styrning av verksamheten var ofta svag. Med anledning av resultaten genomför Skolverket en granskning av kvaliteten på studie- och yrkesvägledningen i grundskolan och kommer att presentera en rapport som ska vara klar senast april 2007.

9 GYMNASIESKOLAN

Regeringen tillsätter en ny utredning. Det som hittills är känt är att den nya gymnasieutbildningen ska ha tre utformningar:

1. en teoretisk utbildning som leder till gymnasieexamen och som ger behörighet till högskolestudier,
2. en yrkesutbildning som leder till en yrkesexamen och som ger fördjupande yrkeskunskaper
3. lärlingsutbildningar som leder till lärlingsexamen eller gesällbrev för elever som hellre vill lära sig ett yrke på en arbetsplats än i skolan.

Eleverna på såväl yrkesförberedande program som lärlingsutbildningar skall garanteras möjlighet att läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högskolan. Dessa kurser skall dock inte vara krav för yrkesexamen eller lärlingsexamen. Med dessa åtgärder ska man minska avhoppet från gymnasiet, öka antalet godkända elever och minska storleken på IV-programmet.

SAGT OM FINANSIERINGEN

För 2007 och 2008 avsätts vardera 10 mnkr. Vidare föreslås att 70 mnkr avsätts per år från 2009 för en modern lärlingsutbildning.

DE NATIONELLA PROVEN OMARBETAS

Skolverket har i uppdrag att se över hur proven kan förändras för att bättre passa elever på olika program. Med anledning av detta har ett diskussionsunderlag tagits fram och lagts ut på webben. Förslaget innebär att en provbank med flexibla uppgifter, grupp av uppgifter eller uppgifter grupperade i hela delprov läggs ut på webben. Dessa kan hämtas vid olika tillfällen eller sätts samman av Skolverket till ett nationellt prov som erbjuds vid ett tillfälle. På hemsidan finns ingen uppgift om när uppdraget ska vara klart.

GEMENSAM GYMNASIEREGION

Den 1 oktober 2007 får Stockholms län ett intagningskansli med KSL som huvudman. Det är sista fasen på utvecklingen av länets gemensamma databaserade intagningsystem som påbörjades 2003.

Utöver uppbyggnaden av ett centralt intagningskansli kommer KSL att driva frågan om behovet av att teckna samverkansavtal för några gymnasieprogram för hela länet men också uppmuntra kommunerna att i större utsträckning planera utbud och teckna samverkansavtal med de närmsta kommunerna. Med samverkansavtal blir alla sökande mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna (alla blir förstahandsmottagna). Målet är bl.a. att bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilde eleven och att möjliggöra samordnad planering och dimensionering av antal platser, programinriktningar mm.

Utvecklingen av länets gymnasiemässa, programguide och gemensamma kvalitetsfrågor fortsätter.

10. VUXENUTBILDNING – ETT KOMMUNALT ANSVAR

Utgångspunkten är att resurserna skall riktas till dem som har ett stort behov av utbildning, t.ex. de som inte haft möjligheten att skaffa sig grundläggande behörighet till högskolan eller som behöver utbildningen för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Det är också viktigt att beslut om omfattning och innehåll fattas på den kommunala nivån inom ramen för det kommunala huvudmannaskapet och självbestämmandet.

Samarbete mellan kommuner i olika former, t.ex. på regional nivå och inom ramen för regionala organ, är en förutsättning för att den enskilde skall kunna ta del av formell vuxenutbildning utifrån egna behov samt för att det lokala och regionala arbetslivet skall kunna förse med arbetskraft.

Den enskilda kommunen, som ansvarig huvudman, har förutsättningar att själv utifrån gällande bestämmelser och en kommunal helhetsbild bedöma hur behovet av vuxenutbildning ser ut och att utifrån detta besluta om omfattning och innehåll grundat på behovsanalyser.

Det riktade statsbidraget skall som en besparing reduceras med 600 mnkr och skall från och med 2007 tillföras anslaget 48:1 Kommunalekonomisk utjämning, utgiftsområde 25.

Det är av synnerligen stor vikt och en rättvise- och jämställdhetsfråga att vuxna med utvecklingsstörning ges samma möjligheter som ungdomar i gymnasiesärskolan. En utredning ska tillsättas för att undersöka hur en rättighet till gymnasial särvux skulle kunna utformas.

SVENSKUNDERVISNING FÖR INVANDRARE

Sfi-utbildningen måste förändras och utformas på ett sådant sätt att det är möjligt med både individanpassning och olika utbildningsnivåer.

Det krävs ett större utbud av kurser som särskilt riktar sig till de invandrade akademikerna. Det krävs också ett ökat samarbete mellan universitet, högskolor, kommuner och andra för att uppnå detta. En översyn av regelverk och finansiering ska göras för att se hur ett sådant samarbete skall kunna utvecklas.

EN FRISTÅENDE VUXENUTBILDNING

Den enskilde individen bör kunna välja den utbildningsanordnare som passar bäst för just honom eller henne. Ett sådant system förutsätter att det finns fristående skolor även på vuxenutbildningsområdet. De fristående skolorna bör inte enbart kunna erbjuda kommunal vuxenutbildning, utan även vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särvux) samt sfi. Dessa fristående enheter bör då också få rätt att sätta och utfärda betyg.

Förslag kommer angående regeländring och finansiering så att en rätt för folkhögskolor att anordna sfi kan införas.

EFTERGYMNASIAL YRKESUTBILDNING

Utbildningen skall ge ett yrkeskunnande som kan möta både företagens krav och utvecklingsbehov samt verkliga behov i samhället. Avgörande för yrkesutbildningens kvalitet är att den svarar mot verkliga behov i samhället och i yrkeslivet. En del av utbildningen bör därför vara arbetsplatsförlagd.

En särskild utredare har till uppgift att göra en översyn av den eftergymnasiala yrkesutbildningen utanför högskolan.

RAPPORT FRÅN YRKESUTBILDNINGSDLEGATIONEN

Delegationen har bestått av aktiva i arbetsmarknadens organisationer, företagare och verksamma inom den gymnasiala yrkesutbildningen. Tillsammans med Myndigheten för skolutveckling har delegationen initierat en idéskoleverksamhet, där ett 20-tal gymnasieskolor valts ut för att vara centrum i nätverk för skolutveckling. Delegationen anser att idéskolnätverk kan vara ett verksamt medel för att sprida skolutvecklingen brett. Myndigheten för skolutveckling har i uppdrag av regeringen att fortsätta med verksamheten även under 2007.

Delegationen har på olika vis, bl.a. med ekonomiskt stöd, uppmuntrat de centrala parterna inom dels vård och omsorg, dels servicesektorn att engagera sig för att utveckla utbildningskvaliteten och den regionala samverkan. Mönsterbildande har varit den satsning på Teknikcollege som gjorts av Industrikommittén. Regional samverkan är enligt delegationens uppfattning viktig för yrkesutbildningens kvalitet och för utbudet. Delegationen anser det angeläget att staten fortsätter att påverka kommuner och utbildningshuvudmän och att staten även bidrar till verksamheten hos intressenterna i denna process.

Delegationen har också initierat en handledarpedagogutbildning och verkat för att särskilda yrkeslärarutbildningar kommit till stånd. Dessa upphör dock som statligt åtagande 2007. Delegationen föreslår att yrkeslärarutbildningens utformning ses över.

Pressmeddelande och rapport från yrkesutbildningsdelegationen finns på regeringens hemsida från den 3 januari 2007.

VALIDERING

Arbetet med validering måste bedrivas i nära samverkan mellan utbildningsväsendets företrädare och parterna på arbetsmarknaden. Det är angeläget att komma fram till gemensamma definitioner och dokumentationsformer som accepteras av alla parter. En valideringsprocess som upplevs som legitim ger fördelar för såväl utbildningsväsendet och arbetsmarknaden som den enskilde. Valideringsdelegationens arbete kommer att följas.

VALIDERINGSDELEGATIONEN

Under 2006 och 2007 ska Valideringsdelegationen i samråd med högskoleverket och Verket för högskoleservice se över effektiviteten och kvaliteten i nuvarande ansvarsfördelning vad gäller validering av utländska högskoleutbildningar i syfte att underlätta validering av utländsk utbildning och yrkeserfarenhet. I delegationens första delrapport (2006-12-15) skriver man att man avser att under nästa år fortsätta implementering och samverkan kring utvecklingsarbetet med att ta fram metoder och modeller för validering tillsammans med olika myndigheter och organisationer. För detta utvecklingsarbete är det önskvärt med ett djupare samarbete mellan utbildnings- och näringspolitikområdet. Det

kommer även i framtiden att finnas behov av fortsatt utveckling av olika stöd och verktyg att använda vid validering. Det måste också ske vissa prioriteringar beroende på konjunkturen på utbildnings- och arbetsmarknaden.

II. MYNDIGHETSSTRUKTUREN INOM UTBILDNINGSSOMRÅDET

A UNGDOMSSKOLAN

Regeringen beslutade den 15 mars 2007 att

- Myndigheten för skolutveckling upphör som egen myndighet
- Centrum för flexibelt lärande upphör som egen myndighet
- Specialskolemyndigheten och specialpedagogiska institutet slås samman till en myndighet.

Förändringarna avses träda i kraft 1 juli 2008.

Hans Forssell, tidigare dir. för Verket för Högskoleservice, har utsetts till utredare och ska föreslå en ny statlig myndighetsstruktur för skolväsendet, förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och de delar av vuxenutbildningen som inte tillhör skolväsendet. De myndigheter som berörs av översynen är Skolverket, Myndigheten för skolutveckling, Specialpedagogiska institutet, Specialskolemyndigheten, Nationellt Centrum för flexibelt lärande, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, Sameskolstyrelsen och Skolväsendets överklagandenämnd.

NYTT BETYGSSYSTEM I UNGDOMSSKOLAN

Direktiven utgår ifrån en sjugradig betygsskala med fem steg för godkänt och två steg för underkänt. Det lägsta betygssteget för underkänt kan ersätta dagens streck (-), dvs. att betyg inte ges. I grundskolan ska sex betygssteg användas, varav ett underkänt.

Betygsskalan är inspirerad av ECTS-skalan, som nu även införs på vissa svenska lärosäten. Där rangordnas de godkända stegen från A till E, där A är det högsta betyget. Betygen för underkänt betecknas F och Fx. Arbetsgruppen skall föreslå lämpliga betygsbenämningar för den nya skalan.

Betyg skall ges från årskurs 6 och betygssystemet skall vara målrelaterat. Planeringen är att det nya betygssystemet införs mellan 2010 - 2013.

B VUXENUTBILDNING

Utgångspunkten är att kommunernas vuxenutbildning, dvs. komvux, särvox och sfi även fortsättningsvis skall finnas inom befintliga skolmyndigheters ansvarsområde. En ny myndighet för vuxenutbildningen skall därför inte inrättas.

UPPSÖKANDE VERKSAMHET

Det är viktigt med uppsökande verksamhet för att nå dem som inte anser sig vara motiverade att studera. Kommunen har redan i dag ett ansvar för att göra vuxenutbildningen tillgänglig för alla sina invånare och för den uppsökande verksamheten. Fackliga och andra organisationer kan också fortsättningsvis ha hand om uppsökande verksamhet, men inom ramen för sin reguljära verksamhet utan att särskilda medel utgår från staten för detta ändamål.

VUXNA STUDERANDE

Alla studerande på en och samma utbildning skall ha lika finansieringsvillkor och all studiefinansiering skall omfattas av ett samordnat och sammanhållet studiestödssystem.

En utredning ska tillsättas som skall se över de studerandes studiesociala situation.

Rekryteringsbidraget till vuxenstuderande skall avvecklas fr.o.m. den 1 januari 2007. Vuxenstuderande skall i stället omfattas av det reguljära studiemedelssystemet.

GEMENSAM VUXENUTBILDNINGSREGION

KSLs Utbildningsberedning beslutade den 29 september 2006 att arbetet kring en vuxenutbildningsregion ska fortsätta. Syftet är att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion i länet utifrån kommunernas önskemål och förutsättningar så att vuxna har möjlighet att studera vad, var och när de vill inom länets kommuner.

KSL bjöd in till en länsgemensam träff om vuxenutbildning för kommunerna den 11 december 2006. Där informerade CFL (Nationellt centrum för flexibelt lärande) och Myndigheten för skolutveckling om utveckling av en webbplats, representanter från länets delregionala samarbeten delade med sig av sina erfarenheter och förstudien om vuxenutbildningsregion från 2004 presenterades.

För arbetet med en gemensam vuxenutbildningsregion har en organisation skapats. Den består av en styrgrupp och fyra arbetsgrupper. Arbetsgrupperna ska arbeta med varsitt område; distansutbildning och webbplats, kvalitet, sfi/sfx samt yrkesutbildning och validering. Styrgruppen har haft sitt första möte, och arbetsgrupperna träffas för sina första möten i december och januari för att formulera handlingsplaner.

Ett mål har arbetats fram av styrgruppen. Målet är att skapa ett långsiktigt samarbete kring en vuxenutbildningsregion i Stockholms län. Delmålen är att säkerställa ett gemensamt utbud med stödfunktioner för länets medborgare, att optimera resurser för administration och information/kommunikation och att stärka kommunernas samarbete för kontakter med externa aktörer.

KSL samverkar idag med flera aktörer kring frågan, bl.a. med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Nationellt centrum för flexibelt lärande (CFL), Länsstyrelsen, Stockholmsregionens Europakommitté (SEU), och med andra regioner i landet. Samarbete har också inletts med huvudstadsregionerna i Norden inför samverkan inom EU.

12. KRAV PÅ TILLGÄNGLIGHETSÅTGÄRDER

År 2001 skärptes kraven på tillgänglighet i plan- och bygglagen, med följderna att de enkelt avhjälpbara hindren måste byggas bort. SISAB har arbetat fram riktlinjer för tillgänglighetsanpassning av skollokaler. Stockholms stads handikappolitiska inriktningsmål anger att enkelt avhjälpbara hinder för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning på publika platser och allmänna platser ska vara eliminerade senast år 2010. Som ett led i detta ska tillgänglighetsplaner för den yttre miljön och för stadens offentliga lokaler upprättas senast år 2006 med inventeringar som grund och med åtgärdsplaner för att nå målen år 2010. En inventering av nämndens samtliga skolenheter exkl enheter för särskilda elevgrupper har genomförts under hösten 2006, redovisas i ett särskilt ärende våren 2007 och inarbetas därefter i den reviderade lokalförsörjningsplanen.

HANDIKAPPOLITISKT PROGRAM

Det handikappolitiska programmet är stadens huvudsakliga styrdokument för handikappfrågor. Programmet gäller från år 2005 och implementeringen av programmet är en viktig fråga för staden under perioden 2005-2007. Stadens målsättning är att vara världens mest tillgängliga huvudstad år 2010. För att uppnå detta mål krävs att stadens samtliga verksamheter tar ansvar för tillgänglighet och bemötande på olika nivåer.

13. INTAGNING TILL HÖGSKOLAN

Högskoleverket fattar inom kort beslut om hur jämförelsetal för utländska gymnasiebetyg ska beräknas från och med antagningen till höstterminen 2007, inte som tidigare meddelats, höstterminen 2006.

Ett nytt tillträdesregelverk är under utarbetande.

14. STÖDET TILL UTBILDNINGSVETENSKAPLIG FORSKNING SAMT ATT FÅNGA KUNNANDET I LÄRANDE OCH UNDERVISNING

De bägge utredningarna (SOU 2005:31 och DS 2005:16) kom vid samma tidpunkt och är avsedda att komplettera varandra. Huvudsyftet har varit att söka vägar för att se över och komma med förslag på hur man skall kunna stimulera lärarkåren till ökad kompetensutveckling och forskning. I förslagen ligger bl.a. en uppmaning till kommuner att använda en graderad lönesättning, inrättande av befattningar som förutsätter forskarutbildning och nya tjänstebeskrivningar där en lärare skall kunna bli bedömd som kvalificerad resp. högt kvalificerad. I syfte att stimulera praktikerforskningen bör samordning och olika insatser för att göra forskningen mer tillgänglig genomföras.

15. INTERNATIONALISERING

NYA UPPDRAG I ÅRETS REGLERINGSBREV

Såväl Skolverket som Myndigheten för skolutveckling har fått nya uppdrag kring skolans EU-undervisning. Målet är att höja elevernas kunskapsnivå vad gäller EU:s syften med tonvikt på EU-samarbete för att främja fred, handel och fri rörlighet inom Europa samt en god miljö.

EU:S UTBILDNINGSPOLITIK

Inom EU sköter medlemsstaterna sin utbildningspolitik själva, men man utgår från gemensamma mål, överenskommelser och policybeslut. Ett övergripande mål för den gemensamma politiken är att göra Europa till världens mest konkurrenskraftiga och kunskapsbaserade ekonomi. Det innebär att höja utbildningens kvalitet, öka tillgängligheten och öppna utbildningssystemen gentemot omvärlden. Ambitionen att förändra och förbättra utbildningssystemen kallas Lissabonstrategin och för att uppfylla målen i den, används den s.k. öppna samordningsmetoden. Den innebär att man stimulerar till utveckling genom erfarenhetsutbyte och jämförelser.

Därtill kommer överenskommelser, policybeslut, rekommendationer och inte minst konkret stöd till samarbeten av olika slag. Detta stöd eller verktyg att nå målen är de program som finns för samarbetsprojekt och utbyten, t ex Programmet för livslångt lärande.

VERKTYGEN: EU-MEDEL TILL PROJEKT OCH UTBYTEN

EU ställer medel till förfogande för att stärka Europa som kunskapssamhälle genom ökat utbyte, samarbete och rörlighet för elever, studenter och personal inom utbildningsområdet. För skolan finns flera aktuella program: Ung och aktiv i Europa, Kultur, Aktivt medborgarskap, men framför allt Programmet för livslångt lärande. Det innehåller € 6,9 miljarder att fördela till projekt och utbyten i medlemsländerna under perioden 2007-13.

Genom att delta kan skolorna - förutom att öka internationaliseringen - delfinansiera sitt utvecklingsarbete och utöka idé- och erfarenhetsutbytet för såväl elever som lärare och annan personal. Stockholm intog under perioden 2003-06 näst sista plats i landet när det gäller antalet beviljade projekt i förhållande till antalet invånare. En fortsatt satsning på skolans internationalisering är därför önskvärd. Betydligt fler elever, lärare, skolledare och annan personal bör delta i samarbetsprojekt och utbyten av olika slag.

Även Nordiska Ministerrådet och Svenska Institutet ställer medel till förfogande liksom Internationella Programkontoret genom sina skolstipendier för samarbete och utbyten som inte täcks av EU:s program.

EU:S REKOMMENDATION OM NYCKELKOMPETENSER

I december 2006 antog EU:s utbildningsministrar ett ramverk för åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande. Medlemsstaterna rekommenderas att främja dessa i alla utbildningssystem för att möta globaliseringens utmaningar och övergången till en kunskapsbaserad ekonomi. Nyckelkompetenserna är kommunikation på modersmålet och på främmande språk, matematiskt kunnande och grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens, digital kompetens, "lära att lära", interpersonell, interkulturell, social och medborgerlig kompetens, entreprenörskap och slutligen kulturella uttrycksformer.

Det är frivilligt för medlemsländerna att använda sig av det gemensamma dokumentet men det rekommenderas att medlemsländerna använder sig av dess principer.

EU:S REKOMMENDATION OM ATT FRÄMJA ENTREPRENÖRSTÄNKANDE OCH VUXNAS LÄRANDE

EU-kommissionen har i ett meddelande starkt framhävt vikten av att medlemsstaterna aktivt utvecklar en mer systematisk strategi för utbildning i entreprenörskap. Detta är en av de åtta nyckelkompetenserna och bör genomsyra alla nivåer i utbildningen. Meddelandet innehåller rekommendationer och konkreta åtgärder som man uppmanar medlemsstaterna att genomföra, t.ex. att inkludera entreprenörskap i den ordinarie läroplanen, att satsa på fortbildning av lärare, att i projektform ge elever praktisk erfarenhet av företagande, att främja partnerskap mellan skolor och företag, att på olika sätt verka för en positiv attityd till entreprenörskap.

Vuxnas lärande är ett annat prioriterat område. I ett policydokument från kommissionen framhålls att vuxnas lärande måste lyftas upp på den politiska agendan i medlemsländerna. Det räcker inte med en grundutbildning utan den vuxna befolkningen måste ständigt kunna erbjudas kompetensutveckling och uppdatering av sina kunskaper.

EUROPASS

Europass är ett ramverk för samordning av meriter och kompetenser som kan användas av EU:s medborgare för att underlätta vid sökandet av utbildning eller arbete i ett annat EU-

land. Ramverket består av en kompetensportfölj med flera delar: mobilitet, meritförteckning, språkpass, bilaga till slutbetyg, bilaga till examensbevis.

Alla Stockholms gymnasieelever bör ges möjlighet att använda sig av Europass för att underlätta rörlighet.

16. NYA BESTÄMMELSER FÖR INTERNATIONELLA SKOLOR OCH MOTTAGANDE I SKOLAN AV DIPLOMATELEVER

Regeringen har föreslagit en ny förordning och ändringar i en förordning som gäller bidrag till internationella skolor och rätt till och statsbidrag för viss verksamhet och utbildning för beskickningsmedlemmars barn. Bestämmelserna ska träda i kraft från den 1 juli 2007. Förordningarna krävs för att kunna genomföra förslag som regeringen lämnade i budgetpropositionen 2007 enligt nedan:

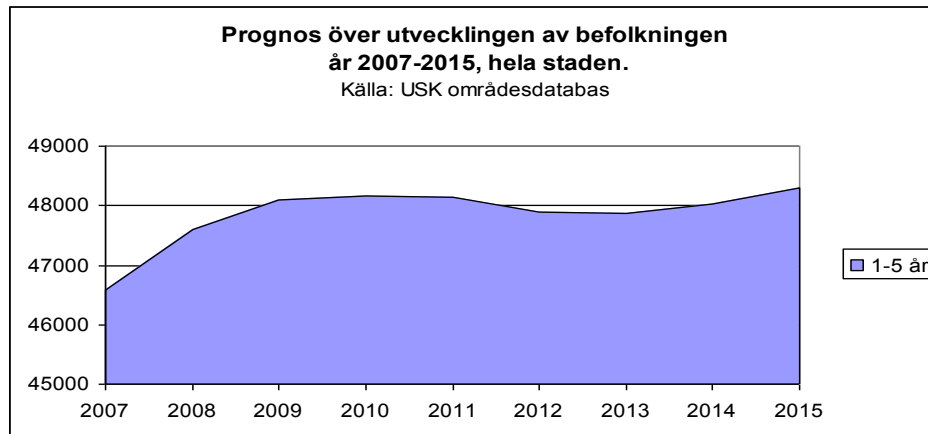
- Kommunerna skall från och med den 1 juli 2007 betala bidrag till internationella skolor för de folkbokförda elever som går där.
- Statsbidraget till internationella skolor skall upphöra från och med den 1 juli 2007.
- De anslagna medlen för statsbidragen till internationella skolor skall gå till ett nytt statsbidrag för utbildning av och viss annan verksamhet för diplomatbarn.
- Diplomatbarn från länder inom EU/EES eller från Schweiz får en författningsstyrd rätt till förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och utbildning inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom (på samma villkor som i Sverige folkbokförda barn och ungdomar).
- Diplomatbarn från övriga länder får en författningsstyrd rätt till utbildning i grundskolan, obligatoriska särskolan, specialskolan och sameskolan (på samma villkor som i Sverige folkbokförda barn och ungdomar).

17. BEFOLKNINGSUTVECKLING 2007-2015

Stadens totala befolkning kommer att enligt USK:s befolkningsprognos att öka mellan 2007-2015 med cirka 62 000 personer till ett totalantal på cirka 852 000 personer.

PROGNOS ÖVER BEFOLKNINGEN I FÖRSKOLEÅLDER 1-5 ÅR

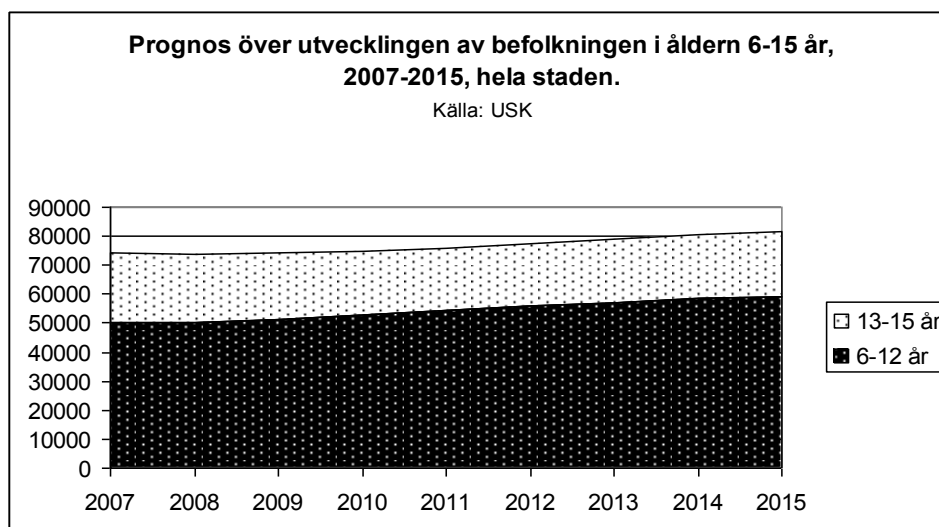
Enligt befolkningsprognosen ökar antalet barn i åldern 1-5 år med cirka 1 600 personer till totalt cirka 48 200 personer år 2010. Under åren 2010-2013 minskar barnantalet något för att därefter öka till totalt cirka 48 300 år 2015.

PROGNOS ÖVER UTVECKLING AV BEFOLKNINGEN I ÅLDERN 6-15 ÅR

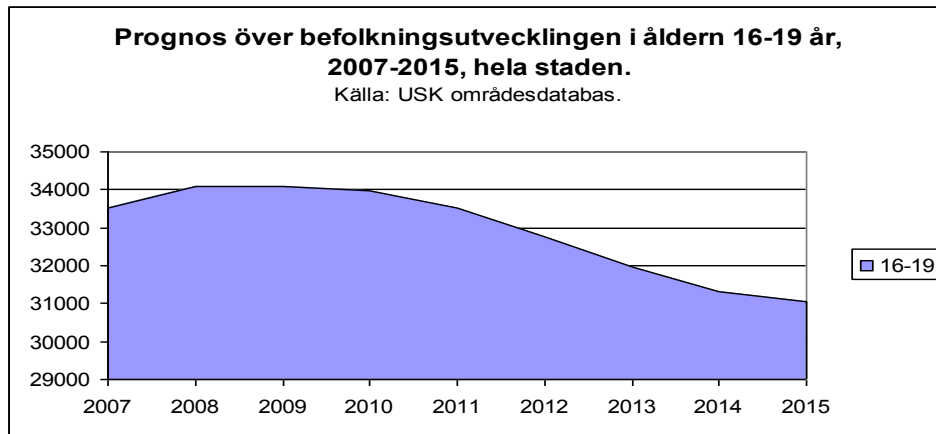
För personer i grundskoleåldern 6-15 år i staden sker ingen större förändringar mellan 2007-2009. Men mellan 2010-2015 ökar antalet personer med cirka 7 200 personer. Det innebär att cirka 81 900 personer finns i åldersgruppen 6-15 år 2014.

Inom gruppen finns variationer. Befolkningen i ålder 6-12 år ökar mellan 2007-2009 med cirka 1 300 personer. Fram till 2015 har denna åldergrupp ökat med totalt cirka 9 200 personer. Åldersgruppen 13-15 år minskar mellan 2007-2009 med cirka 1 400 barn till cirka 22 800 personer. Sedan fortsätter antalet att minska i åldersgruppen fram till 2013 till cirka 21 600 personer. Därefter ökar den till cirka 22 700 personer år 2015.

PROGNOS ÖVER BEFOLKNINGEN I ÅLDERN 16-19 ÅR

Antalet i åldern 16-19 år ökar mellan 2007-2009 med cirka 500 personer. Därefter påbörjas en minskning av antalet personer i åldersgruppen och fram till 2015 minskar antalet med cirka 3 000 personer till ett totalantal på cirka 31 000 personer.

PROGNOS ÖVER BEFOLKNINGEN I ÅLDER 20-64 ÅR

I Stockholm beräknas befolkningen öka fram till 2015 med cirka 40 000 personer i de yrkesverksamma åldrarna 20-64 år. Hela åldersgruppen kommer att år 2015 att uppgå till totalt cirka 552 000 personer.